30

REMONSTRACYA
KOMMISSYI RZECZYPOSPOLITEY SKARBU KORONNEGO WZGLĘDEM PUBLICZNYCH PODATKOW w Warſzawie Dnia 1. Mieſiąca Marca Roku 1774. UCZYNIONA.

KOMMISSYA Rzeczypoſpolitey Skarbu Koronnego znaiąc, że dochody publiczne ſą zbiorem udziału z prywatnych Obywatelſkich Fortun, zna razem, iż bogactwa Skarbu Koronnego, y ſtałość Intrat Jego, na niczym ſię więcey nie funduią, iak tylko na bogactwie y beśpieczeńſtwie maiątku każdego wſzczegulności Obywatela. Jaśnieyſzych tey prawdy dowodow z nikąd wziąć nie mogła Kommiſſya, nad te, ktore ſama iey okazuie rożnica, między wielką łatwością wybierania Intrat Skarbowych do początku Roku 1769, ktore chętnie wſzyſcy Obywatele wnoſili, a trudnością od tegoż Roku zaczętą, iakiey z żalem y umartwieniem doświadcza, gdy Officyaliſtowie Skarbowi na mieyſce Intrat do Skarbu, wnoſzą z wſzyſtkich ſtron wiadomości do Kommiſſyi, iak wielką ruiną Kray cały przykryty leży, co y każdemu nie tayno. Stan Szlachecki przy domowym zamieſzaniu nałożonemi od ſwoich y poſtronnych Woyſk furażami, y rożnemi kontrybucyami, z zboż y pieniędzy wyniſzczony; Stan Kupiecki tylu na drogach Zaborow y opłacania wielorakich Ceł nadzwyczaynie doświadczywſzy, tym bardziey dla powſzechnego uboſtwa, nie maiąc odbytu na ſprowadzone Towary, ani łatwości odzyſkania dawnieyſzych Kredytow, iuż do upadku nakłoniony. Stan Rolniczy wielkiemi y nagłemi podwodami, przy porywaiącym ſię coraz powietrzu na bydło, z wołow y koni do ſprawowania roli iſtotnie potrzebnych ogołocony, grozi nieſpoſobnością wyżywienia ſam ſiebie, tym bardziey Obywatelow, ktorych liczbę Zagraniczne Woyſka częſtokroć pomnażaią; do czego wielce pomaga wielki przeſzłoroczny nieurodżay na żyta, ktorego części Kraiow Rzeczypoſpolitey doświadczaią. Wymarły lud powietrzem, wyrznięci przez Haydamakow Zydzi, a pozoſtali naywięcey z ſamego przemyſłu żyiący, gdy źrzodła przemyſłowych ich zyſkow powſzechny niedoſtatek wyſuſzył; dla Skarbu ſama niemożność wybierania Pogłownego zoſtaie. W takiey Kraiowey nieſzczęśliwości do wybierania

nia

nia Prowentow używać rygoru Prawa, y Woyſkowego przymuſu, nie tylko Obywatelſtwo, lecz ludzkość ſama broni: Z tych przyczyn nigdy chętniey, iak teraz, Kommiſſya Skarbowa życzyć by ſobie mogła dopełnić obowiązki, ktore na nią włożyły Stany Rzeczypoſpolitey na Seym Konwokacyiny zgromadzone, aby przy kalkulacyi na Seymach podawała Proiekta do ułożenia Podatkow: *fol: 32. Na każdym Seymie &c.* Znała by nayprzyiemnieyſzą dla Oyczyzny uſługą, gdyby podług drugiey Traktatowey Konſtytucyi Roku 1768. o ubyłych expenſach Skarbu Koronnego uwiadomić ią mogła *fol: 180. tit: Obiaśnienie Władzy Kommiſſyi:* Lecz kiedy po tych wypadłych rozrządzeniach, nieprzewidziany przypadek tak wiele Kraiow Rzeczypoſpolitey pod obce panowania oddawſzy, oddał razem wielką część funduſzu Woyſkowey płacy, ktorą też Kraie w Pogłownym wypłacały, a z temiż odiętemi od ſkładu Króleſtwa Polſkiego częściami, rownie znaczne części odięte w każdym rodzaiu dochodow Skarbu Koronnego: Kommiſſya do zaſtąpienia tych odpadłych Intrat Rzeczypoſpolitey innego nie wynayduie ſpoſobu, iak Cło generalne; porownanie w Pogłownym y Hybernie Woiewodztw Kijowſkiego, Wołyńſkiego, Podolſkiego, y Bracławſkiego, z innemi Woiewodztwami; Podwyżſzenie Kwarty y Pogłownego Zydowſkiego; Papieru ſtemplowanego uſtanowienie; tudzież Czopowego y Szelężnego z Miaſt wſzyſtkich do Intrat publicznych Skarbu Koronnego przyłączenie.